

Mint a moziban

*Mert ami egyszer végbement,
azon nem másít semmi rend,
se Isten, se az ördögök:
múlónak látszik és örök.*
Weöres Sándor

tárgyakról

...mint kutya szőrébe a bogáncs, belém kapaszkodnak a tárgyak: nagyapám elnémult órája, anyám gyerekkori cipőcskéje, nagyanyám molyrágta berlinerkendője, de őrök félig szívott cigarettát is majd hetven évvel ezelőttről Kojá ajkának láthatatlan nyomával, megbarnult szegfűt esküvői csokorból, elszáradt rózsát halotti koszorúból, körömnnyi tükröt mézeskalácsszívből (romló szemem megduplázza a benne elmosódó arcot), és talizmánként rakosgatok lukas köveket isztriai partokról, ahol Kojával hevertünk a szikláknak ütköző hullámok loccsanását hallgatva, és a kabócák kitartó kórusát, ha néha átjutottunk a repe-dező vasfüggöny hasadékán, és később, mikor kinyíltak a határok, fényesre csiszolt kőtojásokat hoztunk az edirnei bazárból, rozsdás ónpoharat Velencéből, pineatobozt Ravenna sötétlő erdejéből, és az út végén, amikor már nem jutottunk messzebbre, az idő vén fájának leveleit a közeli ménesbirtokról (soha nem látott jégeső verte le nyár elején a kétszáz éves óriásplatán lombját, de ősze újat növesztett félannyi, ám dupla akkora levelekkel, amelyeket október végére ismét elhullatott). Földig hajolva szedegettem, míg Kojá türelmesen várt rám botjára támaszkodva, kéklő pillantásával terelgetve a szétfutó perceket, hátha megállíthatja az időt.

Vitrinem vörösréz kávéskannája első világháborús emlék – makói nagyanyám öccse, Pénztárca úr hozta Boszniából –, mellette Kojá nagybátyjának kopott aranyozású mokkás csészéje a második világégeről üzen, ennyi maradt meissenai szervizéből a hadak átvonulása után. Pénztárca úr 1948 márciusának idusán halt meg kezében újsággal, az emkápé kiáltványának olvasása közben, az öreg Kampó tíz évvel túlélte, pedig gránáttölcsérből ásták ki bakái a Donkanyarban, azóta rázogatta vékony nyakán ülő madárfejét szegény: *kampó, hogy esni fog; kampó, hogy ma is tökfőzelék lesz ebédre; kampó, hogy idén kimennek az oroszok; kampó, bizonygatta, és nevetett fogatlan szájával, egyre nevetett, holtában sem*

JÁMBORNÉ BALOG TÜNDE (1938) író, képzőművész. Makón él. Legutóbbi kötete: *Különös tartomány – Családregegyféle régi és újabb elbeszélésekből* (Széphalom Könyvműhely, 2019).

fagyott le arcáról az örökös vigyor, sérült homloklebenyének jótékony ajándéka. Kis feldíszített karácsonyfát vittünk a sírjára Kojával, mert advent közepét választotta a távozásra, mikor egyenest mennybe szárnyal a lélek, ahogy Gyimesben tudják, ezzel vigasztalt odatelepült néprajzos barátom hatvan évvel később, egy másik temetés után: Koja is advent derekán költözött át a másvilágra.

Vizes utcai házunk tele van a kacatjaimmal, és csak most tűnt föl, hogy elment: Kojának nincs közöttük semmije. Míg iskolatársai bélyegre, gyufacímkére, bogarakra vagy régi pénzekre vadásztak, ő fejben gyűjtött bicikli- és motormárkákat, és virtuális albumának darabjait kilencvenévesen is hiánytalanul sorolta. Gyűjteményét agyának titkos rekeszeiben tárolta latin mondásokkal, klasszikus verssorokkal, ezer más szöveg- és dallamtöredékkel vegyesen. Híven őrizte gyerekkori barátok szállóigévé lett szlogenjeit (*stop! Unkas vagyok*, foglalta le helyét a későbbi neves irodalomtörténész nyolcévesen az indiáncsapatban), halálba induló rabtársak búcsúszavait (*Isten veletek, odaát találkozunk*, mondták minden pátosz nélkül, mikor jöttek értük), és öreg szakik szólásait (*van itt baj annyi, tán még elég se lösz*, mondogatta öreg Török, aki eligazította a cserépkályhák belső járatainak labirintusában), egyetlen betűt vagy ragot sem másítva meg bennük. Utolsó óráiban addig soha nem hallott pajzán nótákat dünnyögött a kórházi ágyon Palestrina madrigáljával felváltva (mindig megríkatott vele, ha kihallatszott a fürdőszobából: *nincs olyan óra, eszembe ne jutnál*, de most, hogy bársonyos tenorját reszelősre koptatta az idő, hangja marokra szorította szívemet).

Koja számtalan hajszálpontos (unokái alighanem úgy mondanák, *háromdés*) emlékképet is őrzött életének folyásáról, csak be kellett hunyni a szemét, kinyílt előtte az időspirál, múltjának visszafelé táguló világegyeteme a kezdetekig, a dadogó címfestő udvarára nyíló szobáig, ahol megszületett az elmúlt évszázad leghidegebb telén, mikor a Vízöntő vedréből ömlő vízszugár jégcsapokká fagyva dobolt a tetőn; anyja összecsavart szőnyeget tett esténként a rozzant ajtó aljához, hogy ne söpörje be a havat a sarki szél, de aznap éjjel, mikor Seres néni vértől lucskosan kihúzta a meleg anyaölből a didergető világra – *akkora voltam, mint egy macskakölyök* –, és fejjel lefelé megrázta, hogy kiköhögje a lenyelt magzatvizet, a felsíró Koja kinyíló szeme lefényképezte a küszöb előtti hósáncot – *látnom kellett, tisztán emlékszem rá* –, mert nem volt helyén a szőnyeg, apja félrerúgta a bábaasszonyért szaladtában, és aztán pörgött tovább a film, mint a moziban, eléje tárult minden, ami azóta történt vele, utolsó hónapjaiban azonban leginkább kamaszkora képeit nézegette: apja szülőföldjét a Titeli-fennsíkhoz lapuló sváb telepes falvakkal; a széles, eperfás utcákkal és a templommal, amit nagyapja épített; a délvidéki utazáskor megismert apai ági rokonokkal, ama II. József alatt érkezett Jungábel ős és a leiningeni bíró lányának bácskai utódaival. Azután feltűnt a Fekete-hegy sziluettje is új állomáshelyükön, a visszatért Kárpát-alján fácánra, nyúlra vadászó apjával, meg a nagyszöllősi malom, ahol a nyári vakációban diákok dolgoztak. Az alkalmazottakat behívták katonának, javában dúlt már a háború, de a malomban béke honolt, kegyelmi idő, vállához dőlve Rita, a szép irodista lány – *vőlegénye a fronton, vajon hazatért-e valaha?* – segített

neki az elszámlolásban, mert a számokkal mindig hadilábon állt, és a nap végén, mire izzadt bőrkéret szürkére festette a finoman szitáló liszt, a zuhanyozóba hívta, *megmosná a hátamat, Kója?* kérdezte ártatlanul, és a lángoló arcú kamasz remegő kezéből kicsúszott a szív alakú pipereszappan.

Látta a sparhelten maradt lábast is a kifutott tejjel – szaga örökre az orrában maradt –, sietni kellett, mert indult a katonai teherautó, amelyen apja menekítette Ugocsa vármegye irattárát és a családját a vörös hadak elől nyugatra; az előbbi aktái egy zöld csíkos mappában padlásunkon várják a magyar feltámadást, utóbbiak – apja és anyja – immár vele együtt a Kálvária utcai temető laza, hordalékos földjében porladva a parúziát, ahogy tudós pap barátunk, az egykori püspöki kápolna igazgatója az apokalipszist emlegette, melynek közeledtét mostanában halálbiztos jelek jósolják: jön sebesen, aztán váratlanul eltűnik az évszázad legfényesebb üstököse, erdőtüzek lobbannak, földrengések, szökőárok tombolnak, Nap-Hold fogyatkozik, a Halál Angyala hullahegyeket hagyva maga után söpör végig a glóbuszon, és egy töpörödött, ismeretlen vénasszony a minap monoton hangon a közelgő világvégéről kántált a sarki boltban, piszkos ujjával tapogatva a polcon fonnyadó kifliket.

Nem, Kójának nem kellett tárgyak a múlt filmjének előhívásához, sem teába mártott madeleine-sütemény, sem szétporló csikk vagy csontszárazon is gyönyörű, ágas-bogas-agancsos platánlevél, csupán két gyűrűjéhez ragaszkodott (a harmadikat – mert *három a magyar igazság*, hagyták ránk nagyapáink – nem volt ideje megszokni), és bár nem hordta egyiket sem, időről időre számon kérte rajtam, *megvannak-e még?*

gyűrűkről

...az első Pless Liviuszné – a keresztanya – érettségi ajándéka volt, tekintélyt sugárzó, súlyos pecsétgyűrű, a tőlem kapott második csupán egy vékony aranykarika. Kihaszználva a forradalom bukása utáni zűrzavart és sietséget, becsapott vele a jó hírű órásmester; mit tudtam én tizennyolc évesen, süketen és vakon a szerelemtől, hogy nem ó-anyáim régi ékszereinek maradványából készül Kója jegygyűrűje, ahogy megegyeztünk, bolti bővít adott a békebeli törtaranyakért – jóval később vettem észre a gyári próbát –, ám Kóját nem az értékük érdekelte, számára szimbólumok voltak, akárcsak az a bizonyos harmadik, a kései jóvátétel, a Város Gyűrűje, amelyhez élete utolján, kilencvenévesen jutott, egyenes gerinccel fogadva a kitüntetést, még mindig elegánsan homokszínű nyári öltönyében, csak botját markoló, öregségtől foltos kézfeje fehéredett el az erőfeszítéstől, hogy állva tudjon maradni a laudáció végéig a könnyű léptű polgármester asszony jobbán, csak még mindig világítóan kék szeméből szivárogtak a könnyek megállíthatatlanul, arcáról le a zakójára, de nem hagytak nyomot könnyű szövetén, csak a ceremónia utáni fogadáson rácsöppent kávé foltja maradt meg a fazonon, tisztítóba kellett adni az ünnepség után, így aztán

makulátlanul vehettem ki a szekrényből, csak a cédulát kellett levágni róla, mikor összecsomagoltam, akárha utazni menne: öltöny, ing, alsónemű, zokni és zsebkendő, csak cipőt nem tettem a táskába, cipőt nem szokás viselni a korporsóban.

A keresztanyjától kapott pecsétgyűrű (özvegy Pless Liviuszné – a szerbek elől menekülő apja hajdani pártfogója – Koja monogramját is bevéssette a szecessziós kacsaringók közé) felnőttiségét jelképezte, valamint az osztályt, amelyhez tartozónak érezte magát (végleges eltörlésére már elkészültek a tervek a színfalak mögött), és szívesen viselte volna, de mikor a bankett előtt felpróbálta, hüvelykujjáról is lecsúszott, a megboldogult kereskedő vaskos kezéhez méretezték annak idején, eltette hát a belső zsebébe, ahol ugyan senki se látta, de a birtoklás tudata visszaadott valamit elvesztett önbizalmából, az érettségig ugyanis majdnem megbukott. Mennyiségtan tanára – tartalékos főhadnagy és botrányhős – csak a klasszika-filológus elnök és bölcsész kollegái győzködésére, valamint az igazgatói szekrényből előkerült snapsz hatására volt hajlandó elégségest adni Koja szánalmas gömbfelszín-számításaira azzal a feltétellel, ha a többi tárgy jeleseit lerontják. Az öreg Kufa volt az egyetlen, aki nem adta be a derekát, még innen az első agyvérzésen acélos volt, és hajlíthatatlan, *nem várhatod el, kérlek alássan, hogy kettést adjak a legjobb latinusomnak*, és ő győzött, Koja beiratkozhatott a szomszéd nagyváros egyetemére, a nyarat pedig, negyvenhat felejthetetlen nyarat, a keleti határszél tisztára söpört sváb falujában töltötte – apját a menekülésből hazatérve oda nevezték ki – a gödröcskés arcú Metzger Anci meghódításával foglalatoskodva, bár ahhoz elég volt egy kéklő pillantás és egy véletlennek tűnő érintés, Metzger Anci elolvadt tőle (ahogyan én is egy évtizeddel később, bár akkorra Koja szőke sörényét megrikkította, és magasodó homlokára rávéste nyomát a mind zordabbra forduló idő).

Nem, Kojának nem volt szüksége az emlékezéshez és a hódításhoz kellékekre, az egyetemen a kísérleteknél és a boncteremben különösen nem, az egyre baljósabb változások közepette pedig a bálokon sem volt tanácsos arany pecsétgyűrűvel lődörögni egy olyan világban, ahol éjszaka vetkőztető bandák garázdálkodtak alsónadrágban didergő polgárokat hagyva maguk után, nappal pedig a nyakkendő s tiszttviselőket is burzsujnak bélyegezték a szaporodó mozgalmárok. Vadonatúj egyenruhás ávós osztagok meneteltek az utakon, a tereken orkánna erősödő fényes szelek fújtak, az egyetemi előadásokról pedig rossz arcú civilek vezették ki a professzorokat (néhányukkal Koja legközelebb a gyűjtőfogházban, majd az épülő miskolci egyetemváros rabmunkás barakkjaiban találkozott), így a gyűrű tervezett szűkítése elmaradt, és Pless Líviuszsné ajándéka eredeti állapotában lapult papírvatta ágyon Koja anyjának egyetlen ékszere, a tekla gyöngy sor mellett egy nikkelezett fecskendő dobozban, és elő se került tíz évvel későbbi esküvőnkig, amikor a Szalkai órásmester féle jegygyűrűvel együtt csak addig fénylett Koja Dudujkán és az orosz lányi bányában megizmosodott ujjain, amíg hátunk mögött tanúinkkal – a motyogó Kampóval és Pénztárca úr hiányában apám barátjával (az államosított patikájáról

kodeinmámoreban ábrázoló gyógyszerésszel) – sebtében összeadott bennünket az anyakönyvvezető, utána anyám bevarrta télikabátom gallérjába nagyapám három aranykoronása mellé útravalónak, mivel Koja talpa alatt égett a föld.

November első napjaiban ugyanis (bár tisztában volt a helyzet reménytelenségével, *az oroszok ezt nem fogják hagyni*, és azt is tudta, hogy visszaesőként az életével játszik) mégis elment puskákat szerezni a félegyházi laktanyába Piros Ferkóval és Reményi Ivánnal az esetleges ellenálláshoz, melyből itt a déli végeken rekedt kisvárosban nem lett semmi a csillagos emlékmű ledöntésén meg a besúgólisták megszerzésén kívül, az átvonuló szovjet tankok is csak addig álltak meg, míg a pufajkás katonák rájöttek, hogy nem Szuezen vannak, bár induláskor oda készültek, és sejtelmük sem volt róla, hogy vér fog folyni a pesti utcán. Menetkészen várakoztak a határ túloldalán, de késlekedve indultak, mert Farkas János a többi derék vasutassal felszedte a síneket a harckocsikat szállító szerelvények előtt, kapott is jó sok pofont, rúgást, miegymást érte, meg tizenkét év kényszermunkát, és kevéske vagyonát is elkobozták: kihúzták asszonya és sikongó gyerekei alól a lepedőt és utána az ágyat is, amit az sem tehetett igazán semmissé, hogy négy évtized után hivatalos pecsétes papíron – akárcsak Kojától – maga az Állam kért bocsánatot.

...a háború utáni érettségi és a forradalmat követő esküvőnk közötti évtizedben Kojának nem volt alkalma Pless Líviusz gyűrűjének viselésére; három zűrzavaros egyetemi éve után további ötöt olyan helyeken töltött, ahol nem tűrtek gyűrűt az ujjakon, néha a körmököt is sokallták, bár Koja megúsza pár tucat pofonnal és némi talpalással, mely ösztönzés nem okoz maradandó károsodást, ám rövid idő alatt jobb belátásra bírja a vallatott személyt, eszébe juttatván olyan epizódokat és fordulatokat is, amelyekről korábban fogalma sem volt, ezekkel is gazdagítva az irodalmi életbe áttelepülő verőlegények fantáziáját.

És ha nem írom alá? kérdezte Koja dagadt ujjai közül kiejtve a tollat, *mindenki aláírja*, legyintett unottan vallató tisztje, és újra elővette acélbetétes gumibotját, így aztán Kojáék egyre terebélyesedő ügyéből bestseller lett, több százezer példányban dobták piacra a sztorikat, ám kitalálóik egy fillért sem láttak a hasznából, fejfáikat Koja mutatta meg fél évszázaddal később a 298-as parcellában, ahol életemben először láttam sírni Potzner Jóska sírjánál állva, aki negyvenkilencben a volt Hadik laktanyában fölötte aludt az emeletes ágyon; nappal az apja üzletében sürgölődő, ringó mellű szőke fodrászlányokról mesélt, éjszakánként verejtékben fürödve a saját kivégzéséről álmodott.

A gyűrűk még akkor, ezerkilencszázötvenhét telén visszakerültek a fecskendős dobozba, mert bár elindultunk új hazát keresni a vízkeresztí esküvő után, eltévedtünk a jeges szélben haláltáncot járó kukoricacsontvázak között, és hajnalra visszaértünk a bakterházhoz, ahol fölkapaszkodtunk a kőszénfüstöt és szikrákat okádó, hörgő-ziháló gőzösre, hogy hazavigyen minket.

Volt okunk a félelemre, a Gondviselés azonban örködtött fölöttünk: Koja barátai időben elinaltak. Szétszóródtak a nagyvilágban a norvég fjordoktól az Amazonasig, a Nagy-tavaktól a dél-afrikai gyémántbányáig, és amikor itthon

azon a keserves télen begyűjtötték a *Talpra magyart* lobogó szívvel szavalókat, a *Himnuszt* sírva éneklőket, a szobordöntőket, a nagyhangúakat és hallgatagokat, a kopaszokat és nagyhajúakat, a borotváltakat és szakállasokat, egyetlen egy sem akadt köztük, aki tanúja lett volna, hogy míg Piros Ferkó és Reményi Iván hiába nógatja a félegyházi laktanya parancsnokát azért a *néhány vacak puskáért*, Koja hanyag mozdulattal a zsebébe nyúl, és mintha egy pakli cigaretta lenne, letesz az asztal közepére egy körtegránátot. (Sokáig bolyongtak a néptelen folyosókon, mire meglelték a bujkáló illetékest, közben találta egy ablakpárkányon, és úgy gondolta, *jó lesz ez még valamire...*)

Maguk ezért még lógni fognak, nyelt nagyot a parancsnok, de megkapták, amit akartak, és éjfélre hazaértek.

Nem tudni, mi lett a puskákkal és a parancsnokkal, de a kirándulást követő héten Reményi Iván jobbnak látta fölhúzni a nyúlcipőt, és Piros Ferkó is dobantott karácsony előtt, a sofőr pedig, aki hozta-vitte hármukat meg a puskákat, hallgatott, mint a sír, és bár a forradalmat követő tavaszon ismét a régi főnökeit furikázta az új fekete Pobjedán, átnézett Koján, mint az üvegen, ha nagy ritkán szembetalálkoztak.

Pless Líviuszné pecsétgyűrűjét és a vékony aranykarikát ezután én őriztem, Koja nem hordta egyiket sem, noha az építőiparban eltöltött évtizedek alatt keze még jobban megerősödött, ujjai vastagabbak lettek, de a május elsejei birka- vagy marhapörköltökhöz és a söröskorsóhoz a ponyvasátorban nem illett az arany pecsétgyűrű, a karikagyűrű sem a saras vödrök cipeléséhez és a kályhacsempék összecsiszolásához, amikor pedig a nesztelenül omladozó proletárdiktatúra romjain az új mezt öltött régiek – kisujjukat messze eltartva a pezsgőspohártól – köszöntgették egymást a szaporodó fogadásokon, és itt is, ott is megbotlott a nagy üvegcsillárok fénye egy-egy vadonatúj pecsétgyűrűn, Koját más távlatok foglalkoztatták.

És bár az ünnepség után, mint kisgyerek a vásárfiával, középső ujján a Város Gyűrűjével feküdt le aludni a fáradtságtól akadozó hangon arról dünnyögve, hogy már azt hitte, téves volt az értesítés, mert nem jöttek el mértéket venni az ujjáról, valójában nagyon messze járt. *Azt álmodtam, hogy búzáat vetek a Holdon*, költött fel az éjszaka közepén, és az ablakon bekúszó halovány fénysugár megcsúszott és felbucskázott a harmadik gyűrű aranyán.

földekről

...a Jungábel ősök akkor szálltak hajóra Ulmban, amikor a gemmingeni uradalomban elfogyott a művelhető föld, és a kalapos király fullajtárjai már a Duna forrásvidékén toboroztak földműveseket, a Birodalom déli peremén ugyanis munkászekekben mutatkozott hiány, a vérrel trágyázott jó bácskai földek parlagon heverték, mióta török szattyánbőr lábbelik taposták keményre, de amint Koja felmenői birtokba vették, föltörték a számukra kimért területet a Titeli-fennsík

meredek löszfalai alatt, hamar gyökeret vertek benne. Vetettek és arattak, gyarapodtak és sokasodtak, a földtől azonban azok az utódok sem szakadtak el teljesen, akik mesterséget tanultak, mint Koja kőműves nagyapja, aki maga hajtott homokfutóján járt be a Futaki úton Újvidékre felügyelni az építkezéseit, de saját szüretelésű borát itta a Fruska Gorán is, míg tönkre nem ment a nagy háború alatt, vagy az apja, aki forgalmista lett a kishegyesi állomáson, ám alig melegegett meg kezében a fényes sárgaréztárcsa, szöknie kellett a szerbek elől tizenkilencben, és bár a sors és Pless Líviusz né szeszélyes akaratából első segéd lett az illető asszonyosság szabóságában, a futballozás révén szerzett barátai segítségével bejutott díjnoknak a megyéhez, és fokanként lépegetve az irodaigazgatóságig jutott a hivatali ranglétrán, végül mégis visszakényszerült a földhöz, mert amikor Koját a fordulat évének pünkösdjén elvitték a ballonkabátosok, őt pedig másnap már nem engedték be hivatali szobájába a megyeházán, a föld mentette meg az éhenhalástól feleséggestül. Egy távoli rokon tévedésből meghagyott szőlőjét művelték felesben: az irodaigazgató úr metszett és permetezett, asszonya kapált és veteményezett, a tőkék közt termett egy kis krumpli, bab, borsó a konyhára, a savanyúra sikeredett bort pedig literenként elhordták a jólelkű szomszédok.

Szabadulása után Koját nem vették vissza az egyetemre, munkát se kapott sehol, míg apja régi kolleganője be nem protezsálta a gépgyár festőműhelyébe segédmunkásnak, de addig ő is ott kötött ki, a földnél, és később is, mikor végleg befogadta az építőipar, szabadnapjain szívesen eljárt napszámba valamelyik cimborája szüleihez, sőt, önállóan is próbálkozott a gazdálkodással. Emlékszem egy régen elszállt, *szép zöld haját kibontó* kukoricásra az ártéri füzek és nyárfák közötti árkádi tiszton, ahová kibiciklizett velem – még gimnazista voltam, elsőktem az orosz tanárra vedlett, szélütött öreg Kufa órájáról –, a vázon ültem elől féloldalasán, mint hajdani hölgyek a női nyeregben (kényelmetlen volt, de Koja néha belecsókolt a nyakamba, emléke most is futkos a hátamon), és évtizedek múlva, mikor már nyugdíjba ment, és egykori politikai elítéltek, kicsi robotosok, hadifoglyok, munkaszolgálatosok és özvegyeik-árváik ügyeit intézte nagy biztonsággal eligazodva levelek, kérvények, segélyek, pótlékok, kárpótlások, fellebbezések szövevényében (nem hiába hallgatta annak idején a dudujkai meszesgödör mellett a jogfilozófia csetlő-botló professzorát), és minden sorstársát arra ösztönözve, hogy a kárba vesztett fiatal éveikért, elrabolt tulajdonáért, félresiklatott életéért kárpótlást kínáló papírosokat ne kótyavetyélje el talmi limlomokra: divatos bútorra, nagyobb hűtőszekrényre, amire a pufajkjukat szögre akasztó ivócimborák rá akarják venni, hanem váltsa földre, ahogy ő maga is tette, mert a föld maga az élet.

Eljárt az árverésekre Öregolájjal, aki több részletben tucatnyi évet ült, mielőtt mégis bekényszerült a téeszbe, de csak traktorosnak, földje már nem volt egy morzsányi sem, mindenét elvették, mert ő volt a legjobb gazda Igáson, és földnéztek rá a többiek, úgy ismerte a határt, mint a tenyerét. *Ezt ne vödd mög, víz-állásos, fogta vissza Koja táblát emelő kezét, emmög kötött, csak hagyma alá való;*

ezön vöcsök fészköl, mög szikso teröm, intette türelemre az idegességtől izgó-mozgó Koját, aki csak akkor nyugodott meg, mikor Öregoláj megbökte az oldalát, ez a neköd való föld, erre licitájj, és Koját akkor körülvették az ősök árnyai, a Sebestiánok, Lorenzek, Georgok, akik a későbbi Sebestyéneket, Lőrinceket, Györgyöket nemzették; jöttek, hogy eltereljék a többi licitáló figyelmét: megcsörgették a telefonjukat, kipöccentették kezükből a krétát, bolhát eresztettek az ingük alá, hogy lemaradjanak, így segítve hozzá Koját ahhoz a tizenöt hektár jó fekete földhöz, élete utolsó harmadában megajándékozva a semmihez nem fogható érzéssel, ami előnti a poros dűlőúton álló emberfiát az aranyló búzatengerben egyszerre közeledő három hatalmas kombájn láttán, ahogy a saját gabonáját aratják.

Majoros Áron Zsolt: Kontempláció (2018, acél, 160×80×60 cm)